ספרי' — **אוצר החסידים** — ליובאוויטש

קובץ
שלשלת האור

היכל תשיעי

שער שלישי

לקוטי שיחות

על פרשיות השבוע, חגים ומועדים

מכבוד קדושת

אדמו"ר מנחם מענדל

זצוקללה"ה נבג"מ זי"ע

שניאורסאהן

מליובאוויטש

עקב

(חלק ב)

יוצא לאור על ידי מערכת

„אוצר החסידים"

770 איסטערן פאַרקוויי — ברוקלין, נ.י.

שנת חמשת אלפים שבע מאות שמונים ושש לבריאה

Likkutei Sichot

Copyright © 2026
by

Kehot Publication Society®
770 Eastern Parkway / Brooklyn, New York 11213
(718) 774-4000 / FAX (718) 774-2718
editor@kehot.com / www.kehot.org

All rights reserved. No part of this publication may be reproduced, stored in a retrieval system, or transmitted in any form or by any means, electronic, mechanical, photocopying, recording, or otherwise, without prior permission from the copyright holder.

Kehot Publication Society® and the Kehot logo are registered trademarks of Merkos L'Inyonei Chinuch.

For dedications of the weekly Sichos, please contact us at: dedications@kehot.com

פרשת עקב

א. היינטיקע סדרה — פ׳ עקב — איז איינע פון די שבעה דנחמתא, וואָס ניט נאָר די הפטרות זיינען אַן ענין פון נחמה, נאָר אויך די סדרות. וואָרום די הפטורות זיינען דאָך, ברובם, מעין הפרשה. איז וויבאַלד אַז די הפטורה רעדט וועגן דער נחמה פון דער גאולה, דאַרף מען זאָגן, אַז אויך די סדרה רעדט וועגן דער גאולה.

באמת רעדט גאַנץ תורה וועגן גאולה, וואָרום אין לך בן חורין אלא מי שעוסק בתורה[1], דורכן עסק בתורה ווערט באַפרייט די נשמה פון דעם גלות הגוף ונפש הבהמית, און דורך דעם ווערט באַפרייט אויך דער גוף פון גלות כפשוטו.

נאָר אין גאַנץ תורה רעדט זיך וועגן אַנדערע ענינים, און דורך זיי איז פאַראַן די גאולה, אָבער אין די סדרות פון שבעה דנחמתא רעדט זיך וועגן גאולה אַליין.

מען געפינט זיך דאָך איצטער אין גלות, איז בכדי צו דערקלערן דעם ענין הגאולה, גיט מען פריער צו פאַרשטיין דעם גלות מיט דער סיבה פון דעם גלות, און בשעת מען ווייס די סיבה פון דעם גלות, ווייס מען

1) אבות פרק ו משנה ב.

ווי צו מתקן זיין די סיבה, און בשעת מען איז מתקן די סיבה ווערט במילא נתתקן אויך דער מסובב, און אַזוי קומט מען צו דער גאולה.

על דרך משל א חולה אין גשמיות: בשעת ער ווייס אַז ער איז אַ חולה און ווייס אויך אין וואָס זיין חולאת באַשטייט, וועט ער גיין צו אַ רופא, וואָרום ער ווייס אַז ער איז אַ חולה; ער וועט וויסן וואָס צו זאָגן דעם רופא, וואָרום ער ווייס אין וואָס באַשטייט זיין קראַנקייט, ובמילא, וועט דער רופא וויסן וואָס פאַר אַ מעדיצין צו געבן אים, און אַזוי אַרום וועט ער אויסגעהיילט ווערן.

די ידיעה וואָס ער ווייס אַז ער איז אַ חולה און אין וואָס זיין קראַנקייט באַשטייט, די ידיעה אַליין — איז שוין אַ האַלבע רפואה, און זי וועט ברענגען מיט דער צייט אויך די אַנדער האַלבע רפואה, אַז ער וועט ווערן אינגאַנצן געזונט.

מיט דער ידיעה וואָס מען דערקלערט דעם ענין הגלות, און וואָס איז זיין סיבה, הויבט זיך שוין אָן די גאולה, וואָרום וויסנדיק וואָס דער גלות איז, זוכט מען ווי עס צו היילן און אַרויסגיין דערפון אל ארץ טובה ורחבה.

ב. בשעת די אידן זיינען אַריינגעקומען אין ארץ טובה ורחבה (צום ערשטן מאָל) זיינען זיי פריער דורכגעגאַנגען אַ גרויסן מדבר, און דאַן זיינען זיי אַרויס פון דעם מדבר און אָנגעקומען אין ארץ ישראל. מעשה אָבות סימן לבנים. דאָס וואָס די תורה דערציילט אונז וועגן דעם מדבר אין וועלכן די אידן האָבן זיך געפונען איידער זיי זיינען געקומען קיין ארץ ישראל, איז דאָס — סימן לבנים, אַז אויך דער גלות אין וועלכן מיר געפינען זיך איצטער, איז גלייך צום מדבר אין וועלכן די אידן האָבן זיך געפונען דעמאָלט.

איז די ידיעה וואָס מיר וועלן וויסן וועגן דעם מדבר אין וועלכן די אידן האָבן זיך געפונען דעמאָלט, וואָס דאָס איז אויך אַ ידיעה וועגן דעם גלות אין וועלכן מיר געפינען זיך היינט, דורך דעם וועלן מיר וויסן ווי אַזוי דעם גלות צו היילן.

אין היינטיקער סדרה, אַלס איינע פון די שבעה דנחמתא, דערציילט מען וועגן דעם מדבר. דער פסוק באַצייכנט דעם מדבר מיטן נאָמען „במדבר הגדול והנורא נחש שרף ועקרב וצמאון אשר אין מים"[2], דאָס זיינען אַלץ פאַרשידענערליי פרטים וועגן דעם מדבר, און אויך וועגן היינטיקן גלות. ווי פריער געזאָגט, זיינען די פרטי הידיעות וועגן דעם גלות אַ מעין פון נחמה, וואָרום דורך דער ידיעה וועלן מיר וויסן וואָס מען דאַרף היילן, און אַרויסגיין פון גלות צו ארץ טובה ורחבה.

ג. מדבר איז אַן אָרט וואָס איז ניט קיין מושב אדם, ניט קיין ישוב פון מענטשן. זאָגט ער אויפן מדבר: מדבר הגדול, אַ גרויסער מדבר. דער מקום המדבר וואָס איז ניט קיין מענטשלעכער ישוב איז גרעסער פון דעם אָרט פון ישוב בני אדם.

אדם גייט אויף אידן. אתם קרויים אדם. ווי דער של"ה איז מבאר[3]

2) דברים ח, טו.

3) חלק תורה שבכתב וישב סוף הדרוש צאן יוסף ובכמה מקומות. גם בספר עשרה מאמרות מאמר אם כל חי חלק ב פרק לג ועוד.

אדם מלשון אדמה לעליון. אידן זיינען געגליכן צום אדם העליון שעל הכסא.

מדבר הגדול, דער אָרט וואָס איז ניט קיין מושב בני אדם איז גרעסער ווי דער אָרט פון ישוב אדם. ווי ער זאָגט אין פסוק[4]: כי אתם המעט מכל העמים, אידן זיינען אַ מינדערהייט פון אַלע פעלקער. אַזוי אויך ביי אידן גופא, זיינען די אידן וועלכע היטן אָפּ תורה ומצוות ווי עס דאַרף צו זיין — לעת עתה ולפי שעה — נאָך ניט דער רוב.

דער ערשטער וואָרט מיט וועלכן דער פסוק באַצייכנט דעם גלות איז — מדבר הגדול. די ערשטע סיבה און די ערשטע טרעפּ פון דער ירידה, פון וועל־כער עס פאַנגט זיך אָן דער גלות, איז דאָס וואָס מען האַלט די אַרומיקע וועלט גרעסער פון זיך. מען האַלט דעם ישוב — אידן און אידישקייט — פאַר אַ קליינעם אָרט, און די אַרומיקע וועלט, דעם מדבר העמים, פאַר אַ גרויסן אָרט, אַ גרעסערע זאַך פון אידן.

באמת קען קיין זאַך אין דער וועלט ניט האָבן קיין שליטה איבער אידן. אדרבה, אַלע זיינען בטל צו אידן, ווי ער זאָגט אין היינטיקער הפטרה, והיו מל־כים אומניך ושרותיהם מניקותיך. און ווי די גמרא זאָגט[5] אויפן פסוק[6] וראו כל עמי הארץ גו׳ ויראו ממך, אלו תפילין שבראש. בשעת אַז אויפן קאָפּ איז ביי אים פאַראַן דער שמע ישראל הוי׳ אלקינו הוי׳ אחד, און זיין שכל איז אַרומגענומען מיט דעם וויסן, אַז דער אויבערשטער איז דער איינציקער בעל הבית אויף דער גאַנצער וועלט, דע־מאָלט איז וראו כל עמי הארץ ויראו ממך, אַלע זיינען בטל פאַר אים.

אָבער בשעת ער מאַכט אַ חשבון — מדבר הגדול, ער גיט אַ חשיבות דער וועלט, ער טענה׳ט אַז די וועלט איז גדול און ער איז קטן, ובמילא, פרעגט ער די שאלה, מי יקום יעקב כי קטן הוא.

די שאלה גופא, דער געבן חשיבות צו דער וועלט, דאָס מאַכט ביי אים אויף אַ גלות, אַ העלם והסתר, אַז די וועלט קען האָבן אַ בעל־הבית׳ישקייט איבער אים. דאָס איז התחלת הגלות.

אָבער ווען ער געדענקט, אַז אַתה בחרתנו מכל העמים כו׳ ורוממתנו, ווערט ער פאַר קיינעם ניט נתפעל, וויסנדיק אַז אידן זיינען העכער פון אַלעמען, און דעמאָלט איז ניטאָ קיין גלות ביי אים. דער אויבערשטער גיט אים פרנסה, ער קען אָנפירן זיין גע־שעפט על פי דרכי התורה, און עס בלייבט ביי אים צייט אויף קביעות עתים לתורה.

ד. פון דעם וואָס ער נעמט אָן די וועלט פאַר מדבר גדול, קען קומען צו אַ ווייטערדיקער ירידה, ניט נאָר מדבר גדול נאָר אויך והנורא.

גדול מיינט, אַז יענער איז גרעסער פון אים, אָבער פונדעסטוועגן אַ מציאות בפני עצמו פון אַ מיעוט לכל הפּחות איז ער אויך. אָבער נורא מיינט, אַז ער האָט מורא פאַר יענעם, ווייל ער רעכנט אַז יענער האָט אַ שליטה און אַ מאַכט איבער אים.

בשעת ער איז מחשיב די וועלט

4) דברים ז, ז.
5) ברכות ו, א.
6) דברים כח, יו״ד.

בלויז אַלס מדבר גדול, איז נאָר ווען ער קומט אין באַרירונג מיט וועלט און אירע ענינים ווערט ער נתפעל פאַר איר, ווייל ער אַנערקענט איר גרויסקייט, אָבער ווען ער איז אין זיינע ד׳ אמות, האַלט ער זיך שטאַרק.

אָבער בשעת ער דענקט, אַז די וועלט איז אַ מדבר גדול ונורא, איז אַפילו ווען ער געפינט זיך אין זיינע ד׳ אמות, ער געפינט זיך אין שול, אין ישיבה אָדער ביי זיך אין דערהיים, אויך דעמאָלט האָט ער מורא פאַר וועלט, ער האָט מורא מקיים זיין תורה ומצוות בגלוי, ער ציטערט, טאָמער וועט די וועלט זיך דערוויסן דערפון, ומה יאמרו הגוים?

ה. פון דעם קען קומען צו אַ וויי־טערדיקער ירידה — נחש.

אין ספר ערכי הכינויים[7] ברענגט ער אַז נחש ארסו חם. דער גיפט פון אַ נחש איז אַ הייסער. דאָס מיינט, אַז ער הויבט זיך אָן צו קאָכן אין דעם קאָך און היץ פון וועלט. און דורך דעם וואָס ער האָט אַ קאָך אין וועלט, פאַרמינערט דאָס ביי אים דעם קאָך אין קדושה.

דערפון קען קומען צו נאָך אַ גרע־סערער ירידה — שרף.

דער קאָך אין וועלט ווערט ביי אים אַזוי שטאַרק, אַז ניט נאָר וואָס דאָס איז ממעט דעם קאָך אין קדושה, נאָר עס פאַרברענט אינגאַנצן דעם קאָך פון קדושה.

פון דעם קען קומען צו נאָך אַ גרע־סערער ירידה — עקרב.

וועגן עקרב, ברענגט ער אין ערכי הכינויים[8], אַז ארסו איז — קר. דער גיפט פון אַן עקרב איז קאַלט.

דאָס איז ערגער פון נחש און שרף. וואָרום בשעת ער האָט אַ קאָך און אַ היץ, הגם דאָס איז ביי אים אין וועלטי־שע זאַכן, אָבער דאָס איז אַ באַוויז אויף לעבעדיקייט. במילא קען מען דאָס אומ־בייטן אויף אַ חיות און אַ קאָך אין קדושה. אָבער ווען ער איז קאַלט, וואָס דאָס איז אַ סימן אויף היפך פון לעבן, איז דאָס פיל ערגער. ועל דרך הגרעון דעז לגבי שור נגח[9].

פון דעם קען קומען צו נאָך אַ גרע־סערער ירידה — צמאון אשר אין מים. אפילו ווען מלמעלה איז מען אים מעורר, דורך דעם בת קול וכדומה, ווי דערקלערט אין חסידות, און עס ווערט ביי אים אַ צמאון, איז אויך דעמאָלט אין מים. מים זו תורה[10], ער ווייס ניט צו וואָס דער צמאון איז, ער איז דאָרשטיק און פילט ניט און ווייס ניט צו וואָס, ווייל ער איז געוואָרן אַזוי ווייט אַז ער האָט ניט קיין שייכות און ווייס ניט פון דער גאַנצער מציאות פון קדושה.

פון וואָס הויבט זיך דאָס אַלץ אָן?

פון דעם מדבר הגדול, דאָס וואָס מען איז מחשיב, מען מאַכט וויכטיק, דעם מדבר — די וועלט, דאָס איז די ערשטע טרעפּ צו אַלע ירידות ביז צום: וצמאון אשר אין מים.

דערפון איז פאַרשטאַנדיק אַז אויף מתקן זיין די אַלע ירידות, דאַרף מען

7) לבעל המחבר ספר סדר הדורות מע׳ נחש.

8) דאָרט.

9) זע קונטרס התפלה פרק ח.

10) בבא קמא יז, א ושם נסמן (בשינוי לשון).

מתקן זיין די ערשטע סיבה: האָבן אַ שטאַרקייט אין אידישקייט, געדענקענ־דיק אַז אַתה בחרתנו מכל העמים ורומ־מתנו.

און דעמאָלט ווערט מען פּטור פון גלות און מען גייט אל ארץ טובה ורחבה דורך משיח צדקנו במהרה בימי־נו.

ו. דערמיט וועט מען פאַרשטיין די גמרא[11]: נחש כרוך על עקבו לא יפסיק, עקרב כרוך על עקבו יפסיק.

ווען ער האַלט אין מיטן דאַוונען און מיטאַמאָל נעמט אים אָן אַ היץ פון וועלט, נחש כרוך על עקבו, הגם עס טויג טאַקע ניט, פונדעסטוועגן לא יפ־סיק, ער זאָל ניט מפסיק זיין פון דאַ־וונען, ער זאָל דאַוונען ווייטער. סוף כל סוף וויבאַלד ער האָט אין זיך חיות, וועט ער דעם חיות און קאָך מהפך זיין צו קדושה.

עקרב כרוך על עקבו, ער האַלט אין מיטן דאַוונען און עס כאַפּט אים אָן אַ קעלט, הגם דאָס איז נאָר כרוך על עקבו, דער עקרב וואָס ארסו קר, די קעלט האָט אים ניט אָנגעכאַפּט אין מוח ולב, מערניט ווי אין די עקביים, פונ־דעסטוועגן יפסיק מתפלתו. וואָרום אויב אין מיטן דאַוונען קען אים אָנכאַפּן אַ קרירות, העדר החיות, איז אַ ראי׳ אַז זיין גאַנצער סדר העבודה איז ניט כד־בעי, דערפאַר זאָל ער מפסיק זיין פון דעם סדר עבודה און נעמען זיך צו אַ נייעם סדר אין עבודה, אַן עבודה מיט חיות און מיט אַ לעבעדיקייט, וואָס דאָס קומט דורך לימוד פּנימיות התורה, וואָס איז אילנא דחייא.

(משיחות ש״פ עקב, כ׳ מנ״א, תשט״ז)

11) ברכות ל, ב. און זע תיקוני זהר תיקון יח.